

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
— INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

SINDIKAT o novi organizaciji podjetja

Sindikalni odbor je na svojem zadnjem sestanku, 15. septembra razpravljal o novi organizaciji v podjetju. Uvodno obrazložitev je podal tov. Boris Kryštufek. Po novem zakonu o podjetjih so možne štiri organizacijske oblike v združenem podjetju. Podkomisija za statut, katera je zadolžena, da obdela predlog za novo organizacijo podjetja, je izdelala predlog — oziroma material o vseh 4 variantah. Ta material je bil dostavljen vsem enotam v podjetju z namenom, da ga proučijo in podajo nanj svoje mnenje, katera od variant bi bila za naše razmere najbolj primerna. Omenjena komisija je imela po vseh enotah podjetja sestance z upravami enot in političnimi predstavniki, da se vsestransko pogovorijo o novi organizaciji.

Rezultat teh posvetovanj je, da so se posamezne enote odločile za variante v Združenem podjetju in v Podjetju z enim žiro računom in samostojnimi obračuni po enotah. Za prvo so se odločile v glavnem naše večje enote (Elektromehanika, Elementi, TEN, Aparati, Avtoelektrika), za drugo pa manjše enote.

Po prvi varianti so organizacije pravne osebe, samostojno delijo dohodek, poravnava obveznosti do družbe, same razpolagajo s skladi, sklepajo pogodbe, imajo svoj žiro račun in razpolagajo s sredstvi poslovnega sklada. Pravice in dolžnosti so podane s statutom podjetja. Organizacije v sestavi združenega podjetja samostojno sklepajo pogodbe z drugimi partnerji z obveznim pravnim učinkom, tudi če pogodbe niso v skladu s sklepi združ. podjetja.

V primeru, da organizacija ne more poravnati obveznosti iz pogodb jih mora pokriti združeno podjetje oz. druge organizacije. Po tej varianti je posamezna organizacija na ravni samostojnega podjetja, ki za solidarno delo odgovarja za obveznosti združenega podjetja in ostalih organizacij.

Organizacija v sestavi združenega podjetja posluje po gospodarskem planu, ki mora biti v skladu z gospodarskim planom združenega podjetja. Združeno podjetje ima svoje sklade, ki lahko tudi kreditirajo posamezno organizacijo (tovarno) v sestavi podjetja. Izgube organizacij v sestavi se krijejo po vrstnem redu: iz rezervnega sklada organizacije, podjetja ali druge organizacije, sredstva se morajo vračati, če ni kako drugače določeno. Združeno podjetje

(Dalje na 8. strani)

Člani delavskega sveta tovarne elementov za elektroniko so si v odmoru zadnjega zasedanja ogledali najprej oba obrata v Šiški — »Feriti« in »Magnet«, nato pa objekte, kjer se uresničuje davna želja obeh kolektivov — nova tovarna magnetnih materialov

Izgradnja tovarne feritov in magnetov

Tako za proizvodnjo feritov kot magnetov je bilo izdelanih mnogo predlogov za njuno rekonstrukcijo, vendar sta realizacijo dočkala le zadnja projekta, ki sta bila izdelana v letu 1963 in sicer za ferite v februarju ter za magnetne v novembru.

Šele leto dni po izdelavi elaboratov so bili slednji pri bankah tudi odobreni, vendar kljub časovni razliki med izdelavo in odobritvijo se je delo na pripravah začelo. V Tovarni elementov se je formirala skupina sodelavcev, katere naloga je bila — pomoč kapitalni izgradnji pri izvajanju investicijskega programa. Ta delitev dela, ki smo jo samoiniciativno predlagali, je bila potrebna glede na preobremenitev osebja KI, istočasno pa je sodelovanje zagotavljalo bolj dinamično operativno. Strokovni kader v obstoječi proizvodnji s tem tudi ni bil dodatno obremenjen in je svoje sile lahko posvetil vzdrževanju proizvodnje v starem obratu in

tehnološkim pripravam za zagotovimo vsaj osnovne rekonstrukcije proizvodnje. Toda časovna razlika med nove proizvodnje. Tako rešitev, čeprav zasilno, pa je bilo mogoče uporabiti le za ferite, ker je bil objekt za magnetne v še večjem zaostanku glede gradbenih del.

Zaostanki pri plačilih ter nadaljnja omejitev investicij vlaganj, v februarju tega leta so nadaljevanje izgradnje ponovno zavreli. Izvajalci del, ki so bili kljub neplačanim uslugam dotlej deloma še pripravljeni izdelati najnужnejše, so povsem prenehali, tako da smo bili odtlej navezani le še na lastne sile.

V tem času je bila v izvajanju le montaža peči, ki smo jo forsirali, kljub temu da med montažo še nismo imeli zagotovil o možnosti plačila. Zaostajala je tudi dobava inozemske opreme, vendar največ zaradi neplačane carine in ležarine. Zaostanki, računani v dnevih najprej, kasneje v tednih in slednjč še v mesecih, so skupno povzročili dejansko večje zaostanke glede na začetek poskusne proizvodnje kot smo predvidevali. To se odraža že v drugem rebalansu proizvodnega programa za tekoče gospodarsko leto, ko smo znižali planirane količine ferita od 100 na 50 in še nadalje na ca. 30 ton. Začetek poizkusne proizvodnje je moral biti predstavljen na zadnji kvartal tega leta. Ob popolni zaustavitvi investicij smo bili brez toka, vode, stisnjene zraka, tehnoloških instalacij itd. Ne dokončana je ostala celo montaža tunelnih peči, katerih dograditev je odvisna le od plačila doslej izvršenih del inozemskih monterjev.

Izdelali smo minimalni program za zasilno ureditev novega obrata in pri tem smo upoštevali le tista dela, ki bi nam zagotovila kapaciteto 10 ton ferita, mesec v zadnejše in najbolj potrebno, da

Dograditev obeh obratov je bila predvidena za zadnji kvartal 1964. leta, vendar so že pred napovedanim rokom nastopile prve težave in roki so bili prekoračeni. Šele oktobra je pričel nemški dobavitelj dobavljati opremo in prejeli smo najprej material za tunelne peči, kar je omogočilo, da smo lahko zimske mesece izkoristili za postavljanje peči. V začetku 1965. leta smo zaostajali za predvideno dinamiko izgradnje že za 6 mesecev, t.j. praktično za čas, v katerem smo predvidevali prvotno smo montažna dela za uvozno in domačo opremo.

Zaradi restrikcije investicij in pomanjkanja finančnih sredstev je ob nastopu novega leta izvajalec gradbenih del slednja ustavil in le posamezna dela so bila zaradi nastopa bližajoče se zime bodisi zaključena ali vsaj zasilno urejena. V januarju smo sklenili angažirati svoje kvalificirane delavce ter v lastni režiji nadaljevati delo tam, kjer je bilo to najnužnejše in najbolj potrebno, da

Zaradi restrikcije investicij in pomanjkanja finančnih sredstev je ob nastopu novega leta izvajalec gradbenih del slednja ustavil in le posamezna dela so bila zaradi nastopa bližajoče se zime bodisi zaključena ali vsaj zasilno urejena. V januarju smo sklenili angažirati svoje kvalificirane delavce ter v lastni režiji nadaljevati delo tam, kjer je bilo to najnužnejše in najbolj potrebno, da

(Dalje na 3. strani)

Obisk tuje delegacije slepih

Dne 20. 9. 1965 je našo tovarno v Kranju obiskala delegacija slepih, ki so jo sestavljali zastopniki Zveze slepih Poljske, Bolgarije, Nemčije, Češkoslovaške in Jugoslavije.

Gostje so v spremstvu predstavnika tovarne obiskali vsa tista invalidska delovna mesta, na katerih so zaposleni slepi invalidi. V razgovoru z našimi slepimi invalidi so se gostje v podrobnosti zanimali za delovne operacije, ki jih opravljajo in za probleme s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Po končanem obisku invalidskih delovnih mest je bil

organiziran kratek razgovor s predstavniki organov del. samoupravljanja, odgovornih služb in predstavniki DE v katerih so zaposleni slepi invalidi. Gostje so se predvsem zanimali za način zaposlovanja slepih invalidov, delovni učinek, udejstvovanje v družbeno političnih organizacijah in organih delavskega samoupravljanja, kakor tudi o problemih s katerimi se srečujejo gospodarske organizacije, ki zaposlujejo slepe invalide.

Zastopniki delegacije so se zelo pohvalno izrazili o načinu zaposlovanja invalidov, zlasti še slepih, ki se v celoti

razlikuje od njihovega. V državah iz katerih so bili posamezni člani delegacije se invalidi zaposlujejo v posebnih invalidskih delavnicah v katerih so ločeni po vrsti invalidnosti. Prav tako je za vsako tako invalidsko delavnico točno predpisan način proizvodnje, odnosno artikel, ki ga lahko izdelujejo. Gostje so zelo odobravalni zaposlovanje invalidov med zdrave delavce, ker s tem v veliki meri odpadejo razni kompleksni in občutki manjvrednosti.

Na koncu so se gostje pristržno zahvalili za prijateljski sprejem, ter želeli našemu kolektivu še obilo delovnih uspehov.

G.

Osem mesečna proizvodnja

Tovarna	Plan v 000	Izpolnitev v 000	%
Elektromehanika	11.731.033	8.990.924	76,6
Elementi	4.266.903	3.918.529	91,6
Avtomatika	3.235.225	3.305.006	102,2
RA-sprejemniki	2.531.998	2.112.944	83,4
Aparati	2.742.038	2.291.388	83,6
Avtoizdelki	5.235.730	4.716.510	90,1
Elektromotorji	1.361.197	1.232.803	90,6
Naprave	1.242.900	646.132	52,0
Elektronika	1.222.968	921.920	75,4
Kondenzatorji	1.546.919	1.330.335	86,0
Instrumenti	1.000.727	952.264	95,2
Polprevodniki	1.110.158	892.973	80,4
Usmerniki	942.506	802.745	85,2
Mikron	523.750	282.854	54,0
Skupaj podjetje	38.694.052	32.397.327	83,7

Zakaj zastoj v Semiču

Izredno težaven proizvodni položaj tovarne kondenzatorjev v Semiču, ki ima svoj vzrok v pomanjkanju uvoznega reprodukcijskega materiala, je narekoval UO in DS podjetja, da se posebej zani-mata za problematiko nabave v tej tovarni in pregledata možnosti za nadaljnje normalno obratovanje. V Semiču namreč že skoro dva meseca miruje proizvodnja lončastih in cosinus fi kondenzatorjev, nevarnost pa je, da bo ob koncu meseca večina delavcev v tej tovarni brez dela. Tovarna, ki je vseskozi v redu izpolnjevala svoje proizvodne obveze se je znašla v položaju, da brez svoje krievde zniža osebne dohodke zaposlenih na odstotek rea-

lizirane proizvodnje in celo v prihodnje kratko malo ustavi nadaljnjo proizvodnjo.

V tej zvezi smo naprosili direktorja tovarne v Semiču Franca Koširja in direktorja nabavne organizacije Vlada Sodina, da osvetlita vsak s svoje plati problematiko proizvodnje oz. nabave potrebnih uvoznih materialov.

Direktor Franc Košir je povedal naslednje:

Letošnji proizvodni program tovarne kondenzatorjev v Semiču je bil po rebalansiranim planu predviden v vrednosti 2 in pol milijardi dinarjev. Sam proizvodni plan je bil postavljen precej nižje od tržnih zahtev, ker smo morali črtati proizvodnjo tistih kondenzatorjev, ki

imajo visok delež uvoznega materiala.

Za navedeno proizvodnjo nam je bilo po planu dodeljenih 422 milijonov deviznih dinarjev za uvoz repromateriala, kar bi z zalogami iz prejšnjega leta zadostovalo.

Spričo zapoznelega podpis pogodbe z Jugobanko in drugih težav smo bili letos ves čas prikrajšani pri uvozu repromateriala, kar je razvidno iz naslednje primerjave.

Januarja smo pre-	17.378.466
jeli za din	
Februarja	16.596.776
Marca	22.824.113
Aprila	20.733.424
Maja	27.747.022
Junija	7.487.066
Julija	9.785.809
Avgusta	7.349.378

Sindikati morajo biti sposobni tudi za sodelovanje pri reševanju problemov standarda in življenjskih razmer

V razgovoru z dopisnikom »Oslobodjenja« in »Dela« je predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović-Tempo med drugim povedal tudi tole:

»Gospodarska reforma za-ostrejuje pogoje gospodarjenja prav za tiste gospodar-ske panoge, ki sta jim inte-gracija in specializacija v proizvodnji edini izhod iz nizke produktivnosti. S tem gospodarska reforma nujno pospešuje procese integraci-je. Ti procesi pa nujno pe-ljejo v delitve trga. Mislim, da bo integracija te vrste po-zitivna. Po navadi sodimo, da bo to privedlo do monopo-lizma. Pri nas pa ne more priti do monopolizma, če se vključimo v mednarodno tr-žišče, ker to pomeni, da bo-

mo s tem odstranili carin-ske ovire, potem pa bodo naši proizvajalci v konkuren-ci na mednarodnem tržišču, kakor bodo tudi tuji proiz-vajalci konkurirali pri nas doma.

Vzemimo črno metalurgijo. Ta je kljub vsemu odporu obdržala določeno integraci-jo; ima svoje združenje in v okviru tega združenja spre-mlja trg. Posamezna podjetja ne morejo spremljati trga, ker je to drago in skorajda nemogoče. Če pa pogledamo kje je pglavita slabost na-ših podjetij, jo najdemo v planiranju, ki ne spremlja gibanj na trgu in ni zasno-vano na njem.

Ali pa tovarne televizij-skih sprejemnikov. Mislim, da imamo štiri tovarne, ki hočejo vse po vrsti proizva-jati kompletne televizorje; produktivnost je povsod niz-ka, proizvodnja majhna, in-vesticije pa velike. Te tovar-ne bi lahko povečale proiz-vodnjo in zmanjšale stroške. Ko smo v centralnem svetu govorili z njihovimi pred-stavniki, so rekli, da imajo samoupravljanje, ki določa proizvodno politiko. Takrat so te tovarne dobivale suro-vine po 800, svpje proizvode pa so izvažale po približno 1500 din za dolar. Zdaj, ko so se le delno zaostriili njihovi gospodarski pogoji ter so se surovine podražile, izvozne premije pa ostale iste, šele zdaj so začele te tovarne go-voriti o sodelovanju. To po-meni, da so šele zdaj segle čez okvire komun in repub-lik. Če jim kljub temu ne uspe zdaj, jim bo uspelo čez leto ali dve, ko se bodo po-novno zaostriili pogoji gos-podarjenja.

Če ne spoštujemo gibanj na trgu, se začenjajo komu-ne in republike zapirati v svoje okvire hkrati pa se

pojavi šovinizem. Z za-ostritvijo pogojev gospodar-jenja naj gospodarska refor-ma privede do jugoslovanske integracije na ekonomski osnovi, na bazi čedatje več-jih rezultatov v produktivno-sti do čedatje višjih osebnih dohodkov delavcev in do viš-jeja standarda.

Gospodarske organizacije smo spravili v položaj, ko samostojno delijo dohodek na akumulacijo in osebne do-hodke. Tiste gospodarske or-ganizacije, ki bodo zviševale osebne dohodke v škodo akumulacije, bodo v prihod-njih letih prihajale v čedatje težji položaj. Lahko se zgodi, da bo to ali ono podjetje imelo izgubo in bo potem prosilo za kritje, se pravi, da smo že s tem zadali sindikatu nalogo, naj se bori na tem področ-ju in opozarja delavce, naj ne povečujejo osebnih do-hodkov na račun akumulaci-je.

Vprašanje je, ali se bo ko-muna odločila za likvidacijo delovnih organizacij, ki po-slujejo z izgubo, ali pa za njihovo rekonstrukcijo. To je njena stvar. Ne smemo poza-bit, da je zamrznjeni kapital pogosto mnogoč rentabilno aktivirati z dodatnimi vloga-mi bodisi s tehnologijo, s pre-kvalifikacijo zaposlenih itd. Če se bo komuna odlo-čila za saniranje določenih organizacij, lahko začasno zagotovi tudi možnost za viš-je osebne dohodke, da obdr-ži delavce, vendar naj ko-muna to sama pretehta, in sicer pod pogojem, da se bo produktivnost povečala in da komuna ne bo več krila izgub.

Sindikati in družbene or-ganizacije se morajo udej-stvovati povsod tam, kjer se urejajo družbeni in ekonom-ski odnosi v našem gospo-darskem in družbenem siste-mu. Spričo tega je naravno, da morajo biti sindikati spo-sobni in usposobljeni za od-ločanje o gospodarskih no-

gojih v zveznem merilu, o pogojih na trgu, o cenah, davkih itd., zakaj od tega so odvisni odnosi pri delitvi družbenega proizvoda med deli delavskega razreda po gospodarskih panogah. Toda sindikati morajo biti sposo-bni tudi za sodelovanje pri reševanju problemov stan-darda in življenjskih razmer ljudi, se pravi vsega, o čemer se odloča v okviru ko-mune. Pri tem gre za cene in gospodarske pogoje komunalnih in družbenih dejavnosti, za formiranje realnih za-služkov itd.

Poglavito mesto, kjer naj se razvije dejavnost sindika-ta, je sindikalna podružnica v delovni organizaciji. Tu se oblikujejo družbeni odnosi, odnosi pri delitvi med po-sameznimi deli delovnega kolektiva v ekonomskih enotah in med posameznimi delavci. V kapitalističnem sistemu se sindikati borijo za višje me-zde, skrb za produktivnost pa prepuščajo delodajalcem. V naših razmerah pa se mora-jo sindikati boriti tako za višje OD kakor za večjo produktivnost, ker delovni ljudje sami upravljajo svoja podjetja in razpolagajo s ce-lotnim ustvarjenim dohod-kom. Zato naj sindikat v ta-kih pogojih zahteva od svo-gega strokovnega vodstva, da v določenem roku ustvari po-goje za večjo produktivnost in s tem zagotovi možnost za višje osebne dohodke vseh zaposlenih.

Naj navedem primer: Pred kratkim sem bil v nekem podjetju. Neka delavka me je vprašala, kako se da živet s 15.000 din na mesec. Že pet let imam 15.000 din meseč-nega dohodka, je rekla. Odgo-voril sem ji, da s 15.000 din res ne more živeti. Če bi bil jaz v sindikalni podružnici, bi od strokovnega aparata kot osnovno zahteval, naj pripravi rešitev, po kateri ne bo mogel nihče v podjetju prejemati manj kot recimo 30.000 din mesečno. Sindikat

Redna proizvodnja terja mesečno približno 38 do 40 milijonov din repromateriala v mesecih junij, julij in av-gust pa smo dobivali komaj 7 do 9 milijonov dinarjev ali vsega skupaj v osmih mese-cih 129.902.054 dinarjev, to je 30 % pogodbene vrednosti. Če bi torej hoteli do konca leta realizirati proizvodni pro-gram in si zagotoviti proiz-vodnjo tudi v januarju me-secu prihodnjega leta bi mo-rali uvoziti še 85 % manjka-jočega repromateriala. Ome-njene težave so nas prisilile, da smo uvažali le tisti mate-rijal, kjer je bil uvozni delež minimalen in zaposlena ve-čina delavcev.

Vrednostno je proizvodnja po posameznih mesecih pote-kala takole:

	din
Januar	166.667.736
Februar	169.968.368
Marec	168.005.928
April	152.186.367
Maj	162.460.445
Junij	166.384.448
Julij	130.302.291
Avugst	161.387.604

Skupaj 1.277.363.000

V septembru bo realizacija še slabša — saj predvidevajo komaj 100 milijonov dinar-jev.

Da bi vsaj delno rešili pro-blem pomanjkanja reproma-teriala smo v prvi fazi dolo-čili, da naj delavci izrabijo vse letne dopuste in nato te-meljito analizirali stanje za-log repromateriala ter z re-zanjem papirja znižali ne-kompletirane zaloge. Ker se položaj kljub temu ni bistve-no zboljšal, smo znižali šte-vilo zaposlenih za 42 oseb.

Trenutno stanje zalog na razredu 3 je 190 milijonov dinarjev in na razredu 5-312 milijonov dinarjev. V tem so vštete zaloge lončkov za pri-

(Dalje na 7. strani)

kot borbena organizacija se mora zavzemati za takšne rešitve. To naj postane skrb sindikata, to je tudi njegova naloga, toda pri nas imamo zares še vedno slabo organi-ziran sindikat v podjetjih čeprav smo zelo napredovali

Osebni dohodki v avgustu 1965

Kot za julijske OD, bo morda zanimiv tudi pregled višine izplačanih OD za av-gust. Najnižja izplačila so imele: Elektromehanika, RA sprejemniki ter Polprevodniki. Realizirani odstotek OD že vsebuje julijsko povečanje neto OD, razen pri »Napravah«.

Enota	OD v %
Elektromehanika	80
Avtomatika	100
Elementi	100
Avtoelektrika	86,4
Aparati	92,83
Elektromotorji	100
Naprave (+ 5.000)	80
Kondenzatorji	90
Elektronika	92
Instrumenti	100
Usmerniki	100
Polprevodniki	82,5
RA sprejemniki	80
ZZA	100
PSO	100
Uprava	90
SC	90

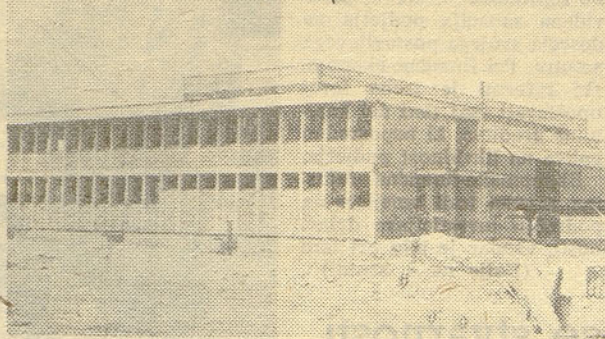
Izgradnja tovarne feritov in magnetov

(Nadaljevanje s 1. strani)
nem kvartalu. Pristopili smo k delu, za katerega so bile že sklenjene pogodbe z izvajalci, angažirali po potrebi in možnosti sodelavce iz obeh obratov in izkoristili tudi sleherno minimalno pripravljenost dobaviteljev materialov ali izvajalcev del, da smo zagotovili do danes določen napredek del.

Uspeli smo stanje izboljšati v toliko, da bo do konca oktobra možno pričeti izdelovati feritno maso ter na ta način povečati proizvodnjo ob delnem izkoriščanju nove opreme.

Toda še vedno bodo delovni pogoji nezadovoljivi celo s

stališča tehnologije (n. pr. prekomeren transport materiala, neustrezen potek tehnološkega procesa itd.) pri čemer ne upoštevamo ostalih pomanjkljivosti (nedokončani sanitarni prostori, neurejeni delovni prostori itd.).

V tem objektu bodo v prihodnosti proizvajali asortiment magnetnih materialov

PRIMERJAVA LANSKE IN LETOŠNJE OSEMMESEČNE PROIZVODNJE

Tovarna	1964	1965	%
Elektromehanika	8.694.578	8.990.924	103,4
Elementi	3.240.654	3.918.529	120,9
Avtomatika	1.951.557	3.305.006	169,4
RA-sprejemniki	2.610.308	2.112.944	80,9
Aparati	2.034.068	2.291.388	112,7
Avtoizdelki	4.210.626	4.716.510	112,0
Elektromotorji	829.176	1.232.803	148,7
Naprave	808.968	646.132	79,9
Elektronika	890.650	921.920	103,5
Kondenzatorji	1.342.207	1.330.335	99,1
Instrumenti	761.829	952.264	111,9
Polprevodniki	749.535	892.973	119,1
Usmerniki	517.692	802.745	155,1
Mikron	143.325	282.854	197,4
Skupaj podjetje	28.785.171	32.397.327	112,5

Narodni heroj Tonček Dežman obiskal »Elektromehaniko«

Prejšnji teden je na povabilo aktivna ZB obiskal kranjsko tovarno edini preživeli gorenjski narodni heroj — Tonček Dežman. Udeleženci partizanskega srečanja na dan borca 4. julija se ga prav gotovo še dobro spominjajo, ko je obujal spomine z dražgoške bitke v januarju 1942. leta.

Narodnega heroja Tončka Dežmana so sprejeli predstavniki ZB, uprave in samo upravnih organov, nakar si je ogledal nekatere oddelke produkcije, montaže in obrat avtomatskih tel. naprav. Zanimal se je za proizvodne procese in pogoje dela. Delavci so ga marsikje prepoznali, nekateri člani ZB so ga osebno pozdravili, spet drugi so mu mimogrede govorili o svojih problemih. V ATN se je zadržal v daljšem razgovoru, kjer so mu nakazali nekatere težave in probleme kranjske tovarne.

V kinodvorani je gledal kratk film o partizanskem srečanju 4. julija v Dražgošah. Bil mu je zelo všeč; čudil se je, da je v deževnem vremenu

uspelo posneti tak film. V razgovorih, ki so sledili, se je zanimal za delo, zaposlovanje in udejstvovanje članov ZB, zanimal pa ga je tudi način dela komisije aktivna ZB.

Na kongresu ZB Jugoslavije v Sarajevu bo tovariš Tonček Dežman, kot edini izvoljeni delegat za Gorenjsko zastopal člane ZB, kjer namerava razpravljati o nekaterih najbolj perečih problemih članov ZB, poleg tega pa je želel nekatere najbolj karakteristične podatke o gospodarstvu v Iskri, da bo po danih možnostih o njih govoril tudi na kongresu.

V prijetnem in zanimivem pogovoru je narodni heroj Tonček Dežman razpел nekaj izrednih doživljajev iz njegovega partizanskega življenja in spremljanja maršala Tita po Jugoslaviji. Na vabilo komisije aktivna ZB je obljubil, da bo po končanem kongresu ZB v Sarajevu spet prišel v Kranj, kjer bo aktivna ZB »Iskra« poročal o zaključkih kongresa ZL Jugoslavije.

K. F.

mer ne upoštevamo ostalih pomanjkljivosti (nedokončani sanitarni prostori, neurejeni delovni prostori itd.).

Pogoji, pod katerimi pristopamo k tako dolgo pričakovanemu začetku res niso zadovoljivi, toda neprimerno bolj, širši od tistih, v katerih danes proizvajamo feritne izdelke. Težko je trditi, da bomo v takšnih okoliščinah bistveno izboljšali poslovni uspeh v proizvodnji feritov in potrebnih bodo nadaljnji napori, da bi dosegli predvidene ekonomske rezultate. Delavski svet Tovarne elementov je na zadnjem zasedanju kritično analiziral izgradnjo in dosežene rezultate, kakor tudi bližnjo perspektivo. S svojim sklepom je po razpravi izrazil željo kolektiva, da se stori vse kar dopuščajo možnosti za čim hitrejši začetek proizvodnje.

KAKO DRUGJE?

Pred dnevi smo slišali, da so v TOMOSU prav svojevrstno pristopili k sanaciji svojega podjetja: odločili so se, da ponovno analitično ovrednotijo vsa delovna mesta in da predpišejo strokovno in šolsko kvalifikacijo (znanje) za vsako delovno mesto, ki jo mora imeti ali si jo pridobi tisti, ki delovno mesto zaseda.

Kaj hočejo s tem doseči?

Ponovno hočejo ovrednotiti delovna mesta, na ta delovna mesta postaviti strokovno odgovarjajoče ljudi, ter te ljudi tudi svoji strokovnosti in položaju primerno plačati, oz. jim določiti OD. S tem, da hočejo postaviti pravega človeka na pravo delovno mesto bodo od svojih ljudi lahko zahtevali popolno strokovnost pri delu in temu primerne rezultate poslovanja.

Seveda pa je dana možnost vsem delavcem, ki s svojo strokovno ali šolsko izobrazbo ne ustrezajo pogojem delovnega mesta, da si z učenjem in šolanjem oz. strokovnim izpopolnjevanjem pridobijo dodatno znanje; ver'ar je postavljen rok za doseg tega znanja.

Ekipo monterjev, ki ima polne roke dela z montažo uvozne in domače opreme

Za 20 milijonov prihrankov

V večini naših tovarn se je zlasti v zadnjem času močno razvila racionalizatorska dejavnost katere najgloblji namen je v proizvodnjo vpeti čimveč postopkov, orodij ali naprav, ki nam lahko prinesejo hitrejšo delovno postopke in manjše poslovne stroške.

Tudi pri nas smo nekaj podobnega sprejeli lani na organiziranih samoupravljanja podjetja, in sicer, da mora vsakdo s svojo šolsko in strokovno kvalifikacijo odgovarjati pogojem delovnega mesta, oz. si mora to strokovnost v nekem doglednem času pridobiti.

Menim pa, da bi tudi pri nas bilo potrebno po enotnih kriterijih za vse podjetje ponovno izvesti analitično ocenno delovnih mest ter za vsako delovno mesto postaviti in napisati naloge ter pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz delovnega mesta. Brez teh pravil oz. norm delovnega mesta drugod po svetu ljudje sploh ne prevzamejo nekega delovnega mesta in redka so podjetja, ki vsaj tega nimajo urejenega. Pri nas vsakdo dela po nenapisanih pravilih že vrsto let in le zavest in delovna vna sta tisti regulator, ki urejmeta potek poslovanja. Statut podjetja je le osnovni kamen, na katerem je treba graditi naprej, če hočemo, da bo poslovanje v podjetju napredovalo v smislu sanacijskih ukrepov.

Med tovarne, kjer je racionalizatorstvo kar dobro razvito, nedvomno sodi tudi naša tovarna električnih aparatov. Tu so lani, razen kopice manjših predlogov za tehnične izboljšave in izpopolnitve v proizvodnji in poslovanju, ki so jih prispevali mladinci v okviru svojega celoletnega tekmovanja za večjo storilnost, ostali racionalizatorji uveljavili dolgo vrsto raznih racionalizacij in tehničnih izboljšav, ki so po grobi oceni prinesle tovarni skupno nad dvajset milijonov prihrankov pri poslovnih stroških.

Za vse te racionalizacije so avtorji prejeli okrog 800.000 dinarjev nagrad, čeprav gre pri tem za veliko število racionalizacij manjšega obsega, ki pa v celotnem proizvodnem procesu vendarle pomenijo občuten prihranek, bodisi na materialu ali na skrajšanem času proizvodnje.

Tudi v letošnjem letu racionalizatorji v tovarni električnih aparatov niso držali križem rok, pač pa so komisiji v tovarni predložili vrsto novih predlogov za racionalizacije in razne tehnične izboljšave. Podrobneje pa o teh racionalizacijah v letošnjem letu žal še ne moremo pisati, ker jih komisija šele proučuje. Kaže pa, da je tudi med letošnjimi predlogi vrsta takih, ki bodo po uveljavitvi v proizvodnji dali nadaljnje, zlasti v sedanjem času tako dobrodošle prihranke pri stroških poslovanja.

S.

-C-

Notranja finančno-ekonomska reforma

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

RAZSIRJENA REPRODUKCIJA

Kot smo že v uvodu omenili, je imelo naše podjetje ob integraciji izmed vseh podjetij jugoslovanske elektroindustrije najbolj izrabljena sredstva za delo. Še konec leta 1964 so znašala celotna osnovna sredstva manj kot pol milijona dinarjev na zaposlenega. Seveda je bilo v takih razmerah vsem jasno, da podjetje dolgo časa ne bo moglo več rentabilno proizvajati, ne bo moglo slediti tehnološkemu napredku — niti pri nas, kaj šele v svetu — ne bo moglo organizirati specializirane proizvodnje in se na sploh tehnološko modernizirati. Rekonstrukcija tovarn in obratov je postala tako nujen imperativ, če smo si hoteli zagotoviti v prihodnje življenjski obstoj po eni strani, po drugi pa je tudi razvoj drugih tovarn elektroindustrije terjal vzporedno modernizacijo naše proizvodnje, ker sodelujemo z nekaterimi od teh v proizvodnem ciklusu na bazi delitve dela.

Že pred leti je bil tako izdelan obširen elaborat za rekonstrukcijo in izgradnjo novih tovarn našega podjetja v skupni vrednosti del približno 18 milijard dinarjev. Celotni načrt so odobrili in podprli vsi odgovorni forumi, zagotovili smo si ustrezne kredite in pričeli s postopnim črpanjem posojil, saj je bilo predvideno, da bodo dela trajala nekaj let. Prav tako smo sklenili pogodbe z domačimi in tujimi proizvajalci za postopno dobavo opreme.

Začetna dela so vzlic težavam lepo napredovala, dokler niso bila ustavljena zaradi spremenjene splošne investicijske politike oz. točneje ker so banke ustavile izplačila računov za že izvršena dela, za carino že prispelo opreme itd.

Sedanji finančno-ekonomske položaj rekonstrukcije podjetja daje takole sliko:

Doslej porabljena sredstva za rekonstrukcijo znašajo 8,3 milijarde dinarjev, neplačani računi pa 1,8 milijarde dinarjev, skupno 10,1 milijarde ali 56% predvidenih vlog v osnovna sredstva. Zastoj investicijskih del zaradi pomanjkanja finančnih sredstev povzroča nenehno podražitev investicij zaradi obresti, po drugi strani pa se povečujejo anuitete, iz tistega dela kreditov, ki jih moramo že odplačevati. Zaradi neplačanih obveznosti posegajo izvajalci investicijskih del s sodnimi izvršbami prek žiro računa v sredstva sklada obratovnih sredstev, tako da je stalno ogrožena kreditna sposobnost podjetja in z njo seve tudi proizvodnja.

Ob nabavi inozemske opreme, ki je večji del že prispela in je neizkoriščena oz. še leži

na carinskem skladišču, zapade rok za prve anuitete, čeprav rekonstruirana tovarna ali obrat ni pričela z rednim obratovanjem. Za anuitete smo si prisiljeni zagotoviti dinarska in devizna sredstva iz sredstev naše enostavne reprodukcije, to je iz ustvarjenega čistega dohodka in amortizacije. Vzporedno naraščajo stroški za plačilo ležarine v carinskih skladiščih, kar spreminja prvotne račune rentabilnosti podjetja.

Našteta dejstva so nesporno

vzrok, da ne smemo obravnavati finančni položaj podjetja samo z vidika enostavne reprodukcije, ker bi predvidena sanacija podjetja ne dosegla svojega postavljenega smotra. Pri finančno-ekonomski reformi je treba torej upoštevati vsaj tisti del kapitalne graditve, ki neposredno vpliva na likvidnost podjetja.

Ekonomsko-finančna reforma zajema tudi omejitve na področju investicijske dejavnosti, vendar je bilo pri tem (Dalje na 8. strani)

Prilagajajmo se stvarnosti

»Prilagajajmo se stvarnosti!« — tak je bil zaključek sestanka kolektiva v Horjulu in sicer v ponedeljek, 20. septembra. Predstavniki samoupravnih organov in uprave so delavcem tolmačili sana-

cijske ukrepe. Na poročilo direktorja tovarne in na poročilo o periodičnem obračunu, se je razvila živahna razprava, kjer so navzoči člani kolektiva največ govorili o notranji organizacijski obliki. Izkazalo se je, da je tu največ slabosti. Preveč je administrativnega poslovanja.

Nadaljna razprava je nakazala smer dela DS in UO tovarne. Kolektiv je bil mnenja, da je treba pri sprejetju nove oblike organizacije ukiniti odvisna delovna mesta. »Zakaj toliko šefov? ... Ali se ne da drugače organizirati dela?« — so spraševali mnogi.

Vsa mnenja, izrečena na sestanku, bi zaključili takole: Več delovne discipline in zavesti do dela je nujnost in predpogoj, da se doseže boljše in koordinirano delo. Z vsem tem se bodo morale sprijazniti delovne skupnosti, da bo zagotovljen nadaljnji razvoj tovarne kakor tudi pri meren standard vsakega posameznika. Dobro delo mora ustvariti večjo produktivnost. Predpogoj pa je dovolj dela, za kar pa morajo skrbeti pristojne službe!

B. G.

Pred gradnjo novih šol v kranjski občini

Člani kolektiva »ISKRA«, ki stanujejo na področju občine Kranj, se prav gotovo spominjajo akcije za gradnjo novih šol v imenovani občini. Prek našega časopisa smo bralce podrobno obvestili o perečem stanju šol, s tajnim glasovanjem pa so se člani odločili za samoprispevek 0,5% od neto osebnih dohodkov, ki ga izplačljna služba obračunava in odvaja na zadevni račun. Ker smo takrat obljubili, da bomo o gradnjah sproti poročali, je prav, da posredujemo naslednje informacije:

Šola na Zlatem polju v Kranju ne bo postavljena po prvotnem montažnem načrtu, pač pa je načrt usklajen s celotno urbanistično ureditvijo tega dela mesta. Predvidevajo, da bo veljala okoli 668 milijonov din, z gradnjo pa bodo pričeli še ta mesec.

Pomanjkljivosti pri gradnji tolovadnice v Stražišču so odpravljene, zato z delom po daljšem odmoru nadaljujejo. Rok dograditve je 1. julij 1966.

Skupni stroški že obnovljene šole v Zabnici (vključno stanovanje, oprema in odkup zemljišča brez zunanje ureditve) so okrog 88 milij. dinarjev.

Za novi šoli v Cerkljah in Predvoru je zbrana vsa dokumentacija. Delo je prevzelo SGP Projekt Kranj in začelo z gradnjo v začetku junija. Rok dograditve je 1. julij 1966.

Dopisujte v Iskro!

Pred odhodom v pokoj še posnetek v krogu dolgoletnih sodelavcev

Po vestnem delu v pokoj

V našem servisu na Viču so pretekle dni imeli skromno slovesnost, ko se je od kolektiva poslovil dolgoletni in marljiv sodelavec, Viktor Križnar, tehnični referent. Sodelavci so mu ob tej priložnosti poklonili lepa spominska darila in mu zaželeli, da bi pokoj užival v zdravju in zadovoljstvu.

Viktor Križnar sodi v generacijo tistih članov našega številnega kolektiva, ki so se v Iskri zaposlili že v prvih povojnih dneh in si vseskozi prizadevali, da bi se naše podjetje čim bolj razvilo in napredovalo.

Se pred vojno je bilo, ko je nastopil službo v tedanji »Jugočeški«, med vojno je delal kot priučen električar do odhoda v partizane, a po vojni je brž spet našel mesto med svojimi nekdanjimi tovariši. Z delom in učenjem si je pridobil kvalifikacijo elektromehnika. V kranjski tovarni je

delal do leta 1957, ko je bil premeščen v servis. Tu je opravljal vrsto odgovornih del, prek kinomonterja, vodje montažne skupine in drugega, dokler ni postal tehnični referent.

Vesten, marljiv in skromen je ostal vsa leta službovanja v Iskri, zato je razumljivo, da so ga sodelavci imeli radi in ga spoštovali. Tudi v družbeno političnih organizacijah in samoupravljanju je bil aktiven član in kot tak povsod priljubljen, mlajšim sodelavcem pa za zgled.

Besede ob slovesu, ki so mu jih izrekli sodelavci in prijatelji, dokazujejo, da so ga zares imeli radi in, da ga bodo marsikdaj pogrešali. Pridružujemo se kolektivu servisa v Ljubljani pri želji nekdanjemu sodelavcu, naj mu bodo prihodnji dnevi res prijetni, zdravi in polni zadovoljstva, saj si je vse to s svojim dolgoletnim delom zaslužil!

Lep uspeh racionalizatorjev v kranjski tovarni

V »Elektromehaniki« so lani prihranili racionalizatorji din 19.000.000, v letošnjem polletju pa prek 14 milij. dinarjev

V letu 1964 je bilo prijavljenih 58 tehničnih izboljšav in koristnih predlogov. Komisija, ki je reševala racionalizatorske predloge vsak mesec enkrat, je od teh predlogov 38 osvojila in nagradila. Največja premija v znesku 354.000 din je bila izplačana predlagatelju za predelavo orodja. Negativno je bilo rešenih 20 predlogov in to iz naslednjih razlogov: 14 predlogov ZZA ni osvojil zaradi morebitnih (previsokih stroškov spremembe, poslabšanja kvalitete, slabe estetike, standardnih delov in podobno, 2 predloga tehnološka priprava ni osvojila, ker se to ne izplača ali je bila zadeva že v spremembi, 2 predloga konstrukcije orodja ni osvojila zaradi previsokih stroškov ali zaradi dvomljivega uspeha, 1 predlog ni bil priznan, ker je spadal v področje službene dolžnosti.

1 predlog pa ni bil do konca realiziran. Lanski gospodarski prihranek znaša 19.000.000 din, za kar je bilo izplačanih 1.191.000 din premij in nagrad.

V prvem polletju je bilo prijavljenih 33 predlogov izboljšav, od katerih je bilo 15 pozitivno rešenih in tudi nagrajenih. Največja premija je bila izplačana v znesku 225.300 din za idejno konstrukcijo in izdelavo posebne naprave za preizkušanje telefonskih central ISKRA 58-C/20. S tem je bil ustvarjen velik prihranek na času, povečana pa je bila tudi zmogljivost tehnične kontrole.

Petnajst predlogov je bilo negativno rešenih iz naslednjih razlogov: 8 predlogov ZZA ni osvojil zaradi istih kriterijev kot v letu 1964, 3 predlogi niso bili osvojeni

ker niso bili priznani za spremembo tehnoloških postopkov, 2 predloga konstrukcije orodja ni priznala za njihovo spremembo, 2 predloga nista bila priznana, ker zadevna racionalizacija ni bila ideja predlagateljev. Trije predlogi prvega pol leta so še v postopku.

V prvih 6 mesecih je znašal gospodarski prihranek din 14.500.000, izplačane premije ali nagrade pa so dosegle višino 549.500 dinarjev.

Pri nekaterih racionalizacijah ni bilo možno izračunati gospodarske koristi, zato se je v takem primeru izplačala odškodnina po določilih pravilnika z enkratno nagrado od 5.000 do 50.000 din.

Pripomniti je treba še to, da nekateri predlogi niso rešeni tako hitro zato, ker se čaka na naslednjo serijo izdelka zaradi morebitnega ugotavljanja novih normalov, kvalitete, funkcionalnosti orodja itd.

J. Š.

Hočemo živ, aktiven sindikat

BRANKO MIKUŠ

Bridko je v našem delovnem kolektivu odjeknila novica, da je 19. t. m. nenadoma, za srčnim infarktom umrl dolgoletni član kolektiva — Branko Mikuš, vodja GTO v tovarni elementov za elektro-niko.

V aprilu 1955 se je vključil v kolektiv bivših »Telekomunikacij« na Pržanu, julija 1958 pa je prišel v sedanjo tovarno elementov za elektroniko, kjer je do nedavnega vodil nabavno službo, v poslednjem obdobju pa delal kot vodja gospodarsko-tehničnega oddelka v tehničnem sektorju.

Vsa leta službovanja v ISKRI je nesebično posvečal vse svoje sile za napredek tovarne in celotnega podjetja, ob vseh svojih službenih dolžnostih pa je še vedno našel dovolj časa za aktivno sodelovanje v samoupravnih organih tovarne in podjetja, v sindikalni organizaciji tovarne in na terenu. Njegovi predlogi so rodili premno pozitivne rezultate.

Ne samo v njegovih užalosteni družini, v vsem našem delovnem kolektivu, je z njegovo mnogo prezigodno smrtjo nastala globoka vrzel. Težko ga bomo pogrešali, a v spominu nam bo ostal kot vzor prizadevnega, neumornega člana kolektiva, ki je vse svoje delovanje usmerjal v korist tovarne in podjetja.

Marljivega, zvestega sodelavca in iskrenega prijatelja bomo obdržali v neizbrisnem spominu.

Torek, 21. septembra ob 9.30. Delovni odmor, ki so ga v orodjarni tovarne električnih aparatov namenili za kar najbolj živahen in odločen razgovor o neaktivnosti tovarniške sindikalne organizacije in o nepravilnostih, ki se dogajajo v tovarniškem bifeju pri delitvi malice.

Spotoma sem slišal, da so v tovarni pač orodjarji navadno tisti, ki se edini dovolj odločno obregnejo ob stvari, ki ne teko prav. To me ni začudilo, pač pa je čudno, da je ostalim članom delovnega kolektiva bodisi vselej vse prav, ali pa jih vsaj ne moti, če je kje kaj narobe.

Iz debate — naj mi bo oproščeno — bila bi verjetno še uspešnejša, če ne bi v njej sodelovali vsi vprek, pač pa drug za drugim, z utemeljenimi zahtevami in koristnimi predlogi, sem razbral, da v tej naši tovarni sindikalna organizacija menda že od izvolitve novega izvršnega odbora sem spi. To ugotovitev najbolj zgovorno potrjuje dejstvo, da je o neaktivnosti sindikalne organizacije razpravljal celo že delavski svet tovarne in sklenil, naj bi sklicali množični sindikalni sestanek, kjer bi se člani delovne skupnosti pogovorili o vseh, številnih in nemajhnih problemih. In rezultat? Doležnikaršen, saj razen predsednika, ostali izvoljeni člani sindikata pač »nimajo časa.« Pravzaprav res žalostna slika, ko pa je na drugi strani dovolj priložnosti videti in slišati, kako si člani kolektiva močno želijo, da bi jih nekdo obvestil o določenih perečih vprašanjih in o tem, kako jih rešuje vodstvo tovarne ali podjetja. O tem kar bi nujno morali vedeti, ne vedo, ali pa sem in tja posredno slišijo nekaj, kar jim ustvarja še večjo negotovost in nepoznavanje. Je pa menda ena izmed osnovnih nalog (vsaj naj bi bila) sindikalne organizacije, da bi aktivno spremljala problematiko tovarne in podjetja in s tem seznanjala proizvajalce.

Po vsem tem res nič čudnega, če je padla zahteva, naj bi še pred potekom mandatne dobe sedanjega izvršnega od-

bora sindikalne podružnice sklicali letno sindikalno konferenco in izvolili nov odbor, ki bi bil voljan tudi aktivno delati na vseh področjih, kjer bi morala sindikalna organizacija biti najbolj uveljavljena.

Druge vprašanje, ki so ga sprožili na tem kratkem, a vendar plodnem sestanku, je bilo vprašanje tovarniškega bifeja. Gre namreč za povsem neurejen in nekontroliran način poslovanja tega bifeja. Za poslovanje bi sicer moral skrbeti splošni sektor, vendar pa kot kaže, tega ne dela. V bifeju so cene malici občutno višje kot zunaj, kar vsekakor glede na en gros cene salame, hrenovk, klobas ali slanine, ne bi smelo biti, saj je jasno, da interni bife v tovarni ne bi smel ustvarjati dobička, pač pa si prizadevamo, da bi člani kolektiva za zmerne cene dobili ustrezajočo malico. Pri takem poslovanju (brez kakršne koli knjigovodske

evidence in obračunov) je povsem jasno in utemeljeno sumničanje, da se z ustvarjenim dobičkom, ki iz dneva v dan pri tolikšni količini porcij lahko nastane, nekdo neupravičeno okorišča. Pa še druga slabost. Menda se le redko primeri, da porcija 10 dkg salame zares tehta 10 dkg. No, primanjkljaj pri salami sicer »krije« dobršna količina papirja, ki pa je kljub podražitvi še vedno cenejši od salame ali slanine. Torej tudi tu pojav, ki da sluti nepoštenost in okoriščanje na račun delavcev. In končno še beseda o higieni v bifeju. Marsikomu namreč ni vseeno, če dobi kruh in salamo iz rok, ki so trenutek pred tem prijale in preštele umazane bankovce. Vsekakor bi se tudi v tem pogledu dalo kaj ukreniti!

Kako je v podrobnostih z bifejem in njegovim poslovanjem bo podrobno raziskala

posebna tričlanska komisija, ki so jo imenovali na sestanku sindikalnega pododbora v orodjarni in ji naložili, naj pregleda vse do slednje podrobnosti in nato poroča ustrezni službi v tovarni, da bo le-ta vzpostavila potreben red.

Morda bi kdo ob razpravi na omenjenem sestanku dejal, da je izzvenela preveč hrupno, toda ne-nahajmo z milimi orisi in si odkrito priznajmo, da je skrajni čas, da vse in povsod začnemo reševati energično, dosledno in brez sentimentalnosti, ker bomo le tako morda našli pot iz težav, ki nas tarejo.

S sestanka orodjarjev v »Aparatih« sem odhajal trdno prepričan, da niso zaman dvignili svojega glasu in, da se bodo stvari kaj kmalu uredile, kot bi že morale biti urejene vseskozi.

J. C.

Nepremišljeno - premišljevanje

Nedelja popoldne.

Dež.

Sam sem in premišlujem: mesec dolg, gospodarska reforma bo poskrbela, da bo še daljši. Denarja je vsak mesec manj. Cene so... No, kaj bi govoril. Z ISKRO pa... Tudi ni kaj povedati, kar še ni bilo povedano. Z eno besedo: prekleto slabo!

Hvala bogu, da otrok ni doma. Ti me vedno po malem dražijo: »Oči, kdaj bomo avto kupili? Zdaj ga imajo že skoraj vsi, za katere si nam pravil, da imajo večje možnosti od tebe. Ali si ti »nič« tam v tovarni? Drugi si delajo hiše, weekende, na Jelovico hodijo po gobe, mi pa vedno samo peš, s kolesi ali kvečjemu z avtobusom enkrat na leto. To sploh ni več ugodno.«

Ali pa:

»Zakaj vam pa sedaj ISKRI tako slabo gre? Ali niste tega precej sami krivi?«

Otroci ne morejo razumeti (včasih pa tudi jaz ne), da nekateri lahko zidajo, ne enega, kar dva weekendi, saj imajo avto s katerim lahko pripeljejo tako material kot tudi delavce, pa malico in vse ostalo kar zraven spada.

Kako pa naj mi? Peš? Nak, peš pa to ne gre!

Vidite, danes ko dežuje in nikogar ni okoli mene, sem prišel na čudovito idejo: Kupiti si moram avto! Kakorkoli — rešitev je v avtu!

Z avtom, če le mogoče, bom hodil na službena potovanja. Na ta način bom odplačeval posojilo, morda bo še kaj ostalo za zavarovalnico. Če se mi posreči, da kdaj pa kdaj prepeljem še kakšno poroko — samo ne prijateljev (tem ne moreš računati) — potem bo še za bencin... Kamen na kamen...

Sanje so se zblinile: Kako naj kupim avto, ko še sedanjega posojila nisem odplačal, denarja pa nimam?

»Ej bratec«, mi je dejal znane, dober poznavalec kreditnih situacij, kateremu sem obrazložil svoje težave, »kaj si pa delal do danes, ko se

je vsak lahko okoristil, kdor je bil samo dovolj pameten? Ali si spal?«

Priznam: spal ravno nisem; delal sem »pufe« kjer sem mogel in najemal posojila kakor so mi jih dali. Opremil sem si stanovanje, nabavil to in ono, in sedaj, ko bi si kupil samo še avto — vse ostalo bi prišlo pa samo od sebe — pa je te vesele pesmi konec: podjetje slabo, OD slabo, jaz slabo, krediti slabo... gospodarska reforma!

Nedelja popoldne.

Dež.

Premišlujem: Ali nismo mi vsi, vsak po svoje pripomogli k sedanjemu stanju v ISKRI in našem gospodarstvu na sploh, ko smo v nenehni skrbi za lastno ugodje, zadovoljstvo in blaginjo, hlastali za vedno večjimi materialnimi (Dalje na 8. strani)

Pisma bralcev

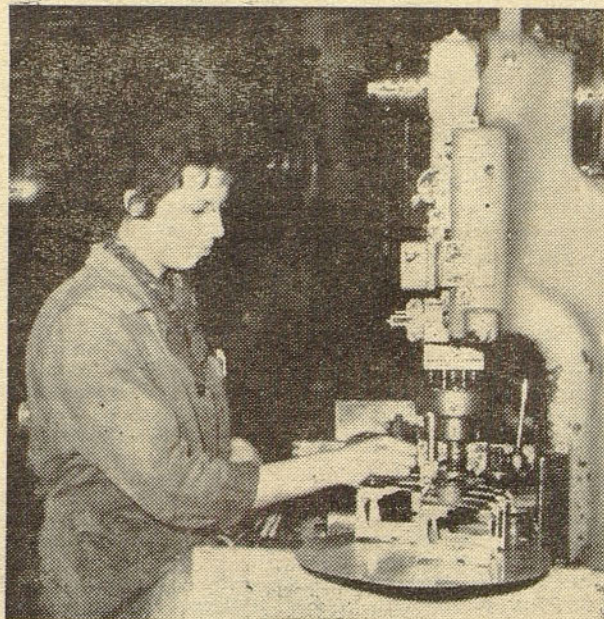
Tov. urednik!

Letos bomo morali uvoziti več tisoč ton žitaric, za katere bomo morali plačati težke milijone dolarjev. Predčasno sem bral v »Delu« članek, v katerem pisec navaja, koliko ton kruha dnevno v Jugoslaviji zavržemo. Zavržejo ga naši državljani ob dnevnih obrokih hrane, ker od rezine kruha odtirajo le košček, ostalo pa pustijo, kar gre seveda med odpadke. V naših tovarnah je najti dovolj ostankov kruha v garderobah. To

je po mojem mnenju škodljiv pojav in nepravilnost, ki jo je nujno treba odpravljati. Toda, kdo jo bo? Ali je enkratno opozorilo v časopisu dovolj? Menim, da bi bilo prav, če bi na te pojave opozarjali večkrat tudi po radiu, televiziji in časopisih, saj vemo, da so naši predniki znali bolj ceniti kruh, kot ga mi. Toliko smo godrnjali o novi reformi, posebno o visoki ceni kruha, pa mislite, tov. urednik, da je kaj dosti manj odvrženega kruha, konkretno po naših tovarnah. Po odvrženem kruhu dedič bi dejal, da so nekateri še vedno pre-

siti. Pretresljivo znamo pisati o milijonih lačnih na svetu, pri vsem tem pa sami odmetujemo težko pridobljen do-brine.

Pripomba uredništva: Menimo, da k dopisu ni potreben komentar, kajti dejstva so dejstva, ki jih ni moč spre-meniti le z besedo, zato so potrebna dejanja, dobri zgledi in seveda spoštovanje do dobrin. Odpasti pa mora tudi naša lažna bahavost, češ, za svoj denar lahko počnemo, kar hočemo. To nam v življenju dostikrat le škodi, tako na ugledu, kot tudi občasnem pomanjkanju raznih dobrin.

Iz kranjske tovarne: ob stiskalnici

PRAVILNIK

o pripravniški dobi v podjetju »Iskra«

ki ga je DS podjetja v skladu s členom 162 Statuta podjetja sprejel dne 3. septembra 1945.

1. člen

S tem pravilnikom se določa in ureja pripravniška doba za vse člane delovne skupnosti podjetja, ko so po končanem šolanju na tehniških in njim ustreznih šolah, višjih in visokih šol stopili na delo v podjetje, pa še nimajo delovne dobe več kot 1 leto.

Ta pravilnik ureja tudi (pravni) položaj pripravnika, potek in vsebino njegovega izpopolnjevanja v pripravniški dobi in organe, ki so odgovorni za pravilni potek pripravniške dobe.

Delavec, ki po končanem šolanju stopi na delo v podjetje Iskra (to je v tovarno ali enoto skupnih služb), v nadaljnjem besedilu: enote, se ne razporedi na delovno mesto, temveč spoznava podjetje kot samoupravno in proizvodno skupnost v času in na način, ki ga določa ta pravilnik in program pripravniške dobe za njegovo stroko.

Določbe tega pravilnika se smiselno uporabljajo tudi za delovne organizacije, za katere opravlja Iskra ustanoviteljske pravice pod pogojem, da jih vnesejo v njihove pravilnike.

2. člen

Delavec — pripravnik dobi vse pravice in dolžnosti upravljalca in smiselno vse pravice in dolžnosti proizvajalca v skladu s splošnimi predpisi in predpisi podjetja (enote).

3. člen

Pravilniška doba mora biti organizirana tako, da omogoči pripravniku čim boljše spoznavanje delovne organizacije in delo v njegovi stroki, da pa hkrati zagotovi čim večjo koristnost pripravnikovega dela za podjetje.

4. člen

V pripravniški dobi pripravniku ne more biti prepuščeno samostojno opravljanje odgovornega dela.

TRAJANJE PRIPRAVNIŠKE DOBE

5. člen

Pravilniška doba za delavce, ki so končali tehniško ali njej ustrezno šolo, višjo ali visoko šolo, traja 1 leto.

6. člen

Najkasneje 3 mesece pred potekom pripravniške dobe mora biti pripravniku dodeljeno delo na delovnem mestu, na katero naj bi bil predvidoma razporejen po preteku pripravniške dobe. Vratu mu mora biti dodeljena tema za strokovni izpit.

7. člen

Trajanje posameznih obdobj v pripravniški dobi je določeno s programom za posamezne stroke.

DELO PRIPRAVNIKOV V PRIPRAVNIŠKI DOBI

8. člen

V pripravniški dobi mora biti vsakemu pripravniku zagotovljeno, da se na ustrezn način seznani:

— s splošnimi značilnostmi, izkušnjami in perspektivami podjetja in njegove enote kot samoupravnih in proizvodnih skupnosti

— z internimi predpisi enot in podjetja

— s stanjem, problematiko in izkušnjami na celotnem področju njegove stroke

— da se temeljito seznani z vso strokovno problematiko podjetja in njegove enote in njegovega delovnega mesta ter se uvede na delovno mesto.

9. člen

Znanje iz prejšnjega člena zagotavljajo podjetje in njegove enote tako, da zagotovijo pripravniku strokovno vodstvo za delo, opazovanje in proučevanje dela v svojih sektorjih in oddelkih enot, delovnih organizacij, katerih ustanovitelj je podjetje in njegovo ustrezno aktivno sodelovanje pri tem delu. Poleg tega organizirajo podjetje in njegove enote za pripravnikove posebne seminarje in druge študijske oblike za posamezna področja strokovne problematike.

Delo samoupravnih organov spoznava pripravnik v pripravniški dobi s študijem pripravljalnega materiala in sklepov organov upravljanja in z navzočnostjo na njihovih sejah in zasedanjih.

Organizacijske enote so dolžne omogočiti pripravnikom navzočnost na posvetih, sestankih in kolegijih strokovne narave.

10. člen

Podrobno vsebino in razpored dela pripravnikov v pripravniški dobi določajo programi za posamezne stroke, ki so sestavni del tega pravilnika.

11. člen

Ob zaključku pripravniške dobe po členu 5 tega pravilnika je dolžan pripravnik opraviti strokovni izpit, ki je sestavljen iz splošnega in posebnega dela.

V splošnem delu izpita se preizkusi pripravnikovo znanje v smislu prvega in drugega odstavka člena 8 tega pravilnika.

Posebni del strokovnega izpita je zagovor strokovne naloge, ki jo je pripravnik od-

dal in preizkus njegovega znanja v smislu tretjega odstavka člena 8 tega pravilnika.

PRISTOJNI ORGANI

12. člen

Razporeditev pripravnikov lahko predlaga ustreznemu organu enote direktor organizacijsko-kadrovskega sektorja. To stori zlasti takrat, kadar gre za zaposlovanje štipendistov podjetja po končanem šolanju ali kadar je v interesu podjetja, da opravi jo pripravniško dobo v neki enoti delavci, ki bodo kasneje predvidoma razporejeni v drugo enoto podjetja ali pa bodo stopili na delo v delovno organizacijo, katere ustanovitelj je podjetje.

13. člen

Za zagotovitev vseh potrebnih pogojev in za pravilni potek dela pripravnikov v pripravniški dobi v smislu ustreznega programa je odgovoren direktor oz. šef enote, v kateri je pripravnik zaposlen, ali od direktorja pooblaščen oseba.

Direktor ali od njega pooblaščen oseba odloči na podlagi dogovora med pripravnikom in njegovimi ustreznimi strokovnimi voditelji temo naloge za pripravnikov strokovni izpit. Kadar gre za pripravnika, ki bo predvidoma razporejen v drugo enoto podjetja ali v delovno organizacijo, katere ustanovitelj je podjetje, je treba pri izbiri teme za naloge posebej upoštevati ožje strokovno področje, na katerem naj bi pripravnik po razporeditvi delal.

14. člen

Direktor ali od njega pooblaščen oseba določi za vsako posamezno pripravniško obdobje vsakemu pripravniku ustreznega strokovnega voditelja izmed delavcev enote, ki je po svoji stroki in delovnem mestu za to naloge primeren.

Strokovni voditelji so dolžni zagotoviti pripravnikom, da čim boljše izkoriščajo svojo pripravniško dobo in so dolžni z njimi sodelovati pri osvajanju znanja in izkušenj, ki jih zahteva ustrezn program. Dolžni so tudi spremljati strokovni razvoj pripravnikov in ga ocenjevati na način, določen s tem pravilnikom.

15. člen

Direktor enote imenuje za splošni in posebni del strokovnega izpita enotno komisijo iz vrst delavcev s fakultetno izobrazbo. Če v enoti ni strokovnjaka za posamezno stroko, so lahko člani komisi-

je tudi strokovnjaki drugih enot podjetja Iskra ali delovnih organizacij, katerih ustanovitelj je podjetje Iskra.

16. člen

Ce glede določitve teme za nalogo pri strokovnem izpitu ne pride do soglasja med pripravnikom, njegovim strokovnim voditeljem in direktorjem oz. od njega pooblaščen osebo, prav tako pa tudi takrat, kadar v zvezi s tem nastane spor med zainteresiranimi enotami (ali med enotami in delovnimi organizacijami, katerih ustanovitelj je podjetje) določi temo naloge direktor organizacijsko-kadrovskega sektorja podjetja.

POSTOPEK

17. člen

UO podjetja določi za vsako leto na predlog UO enot skupno število pripravnikov, ki jih bo zaposlilo podjetje in njihovo ustrezno razporeditev na enote podjetja.

18. člen

V okviru določanja s prejšnjim členom predlaga organom, ki so v posameznih enotah pristojni za sprejem na delo, ustrezne kandidate direktor organizacijsko-kadrovskega sektorja podjetja, poleg tega pa enota lahko sprejme na delo druge kandidate — pripravnike.

19. člen

Organizacijsko - kadrovski sektor zagotovi ustrezne okvirne programe poteka pripravniške dobe za vsako stroko posebej.

20. člen

Ko nastopi pripravnik delo, mu mora direktor ali od njega pooblaščen oseba, ki odgovarja za potek njegove pripravniške dobe izročiti izvod ustreznega okvirnega programa in ga nato v skladu s tem programom razporediti po posameznih oddelkih ter mu določiti ustrezne strokovne voditelje.

21. člen

O delu v pripravniški dobi vodi vsak pripravnik pripravniški dnevnik v skladu s posebnimi navodili. Pripravnik je dolžan voditi dnevnik redno in ga nuditi v pregled vsakokratnemu strokovnemu voditelju na njegovo zahtevo.

22. člen

Vsak strokovni voditelj je dolžan opisno in z oceno od 1 — 5 oceniti uspeh pripravniškega dela pripravnika v dobi, ko ga je vodil, pri čemer je najboljša ocena 5 in najslabša 1.

23. člen

Pripravnik je za redno opravljanje svojih nalog v smislu programa in zadolžitve strokovnih vodij disciplinsko odgovoren. Glede njegove disciplinske odgovornosti veljajo ustrezna zakonita določila in določila pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih v podjetju Iskra Kranj.

24. čl.

Ce pripravnik misli, da mu zaradi slabih pogojev, zaradi odnosa strokovnega voditelja do njegovega dela ali iz kakšnih drugih razlogov ni mogoče uspešno opravljati svojih pripravniških dolžnosti, obvesti o tem direktorja enote ali od njega pooblaščen osebo, ki je odgovorna za uspešen potek njegove pripravniške dobe.

25. čl.

Z okvirnim programom pripravniške dobe je lahko določeno, da se del pripravniške dobe opravlja izven enote, pri kateri je pripravnik zaposlen ali tudi izven podjetja.

26. člen

Enota mora pripravniku omogočiti, da skrbno pripravi svojo nalogo, da se pripravi za strokovni izpit in mu v ta namen v okviru možnosti nudi potrebni strokovni in delovni material bodisi v enoti ali izven nje.

27. čl.

Pripravnik, ki je končal tehniško ali njej ustrezno šolo, mora izročiti direktorju enote ali od njega pooblaščen osebi svojo nalogo najkasneje 14 dni pred potekom pripravniške dobe. Pripravnik, ki je končal višjo ali visoko šolo, mora izročiti direktorju enote ali od njega pooblaščen osebi svojo nalogo najkasneje 1 mesec pred potekom pripravniške dobe.

28. čl.

Enota je dolžna najkasneje 14 dni po preteku pripravniške dobe organizirati strokovni izpit. O opravljenem izpitu izda izpitna komisija pripravniku ustrezno spričevalo. Z njim komisija ugotovi, da je pripravnik izpit opravil ali da ga ni opravil.

29. čl.

V primeru, ko pripravnik izpita ni uspešno opravil, mu izpitna komisija določi rok, po katerem sme izpit ponoviti. Ta rok ne sme biti krajši od 1 meseca in ne daljši od 4 mesecev.

Vsak pripravnik ima pravico do enkratne ponovitve izpita.

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 6. zasedanja DS podjetja (17. 9. 1965).

● DS soglasno v celoti sprejema program dela samoupravnih organov podjetja za tekočo mandatno dobo po predlogu sindikalne organizacije podjetja.

● DS se strinja s sklepi UO o dodatnem izvozu in realizaciji izvoza v smislu teh sklepov tudi realizira. Pri tem je treba upoštevati tudi dodatno dodeljevanje deviznih sredstev, katera naj omogočajo izpolnitev dodatnih izvoznih obveznosti v smislu sklepov UO.

● DS potrjuje prodajo dvosobnega stanovanja v Ljubljani Zavetniška 2, sedaj last podjetja ISKRA, članu kolektiva PSO tov. Antonu Podražju, v smislu podanega predloga DS uprave podjetja.

● V smislu členu 142 Temeljnega zakona o podjetjih in v smislu člena 84/11 statuta podjetja ter na predlog UO imenuje delavski svet kadrovske in disciplinske komisije v podjetju v ustanovitvi Mikron Prilep v naslednjem sestavu:

KADROVSKA KOMISIJA:

Djodjionski Sotir
Kostoski Stevan
Jovanovski Dragan
Dimenski Boris
Vukelić Milka

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Čutanoski Milan
Pavloski Ljuben
Rančanov Vangel
Noveski Vera
Slaveski Metodija

● DS sprejema pravilnik o delitvi OD šolskega centra po predlogu UO in po obrazložitvi predsednika komisije za OD.

● Na predlog DS Tovarne elementov za elektroniko, Ljubljana, za izključitev tov. Ivana Brckana, je DS na tajnem glasovanju glasoval za odpustitev z 28 glasovi, proti odpustitvi je glasovalo 8 članov 1 glasovnica pa je bila neveljavna.

Ker ni bila dosežena absolutna večina za odpust, sklep o disciplinski odpustitvi tov. Brckana ni bil sprejet.

Sklepi 19. seje UO podjetja (17. 9. 1965)

● Upravni odbor predlaga poročilo o izpolnjevanju plana proizvodnje v 8 mesecih 1965 delavskemu svetu v poročilu. UO na podlagi razprave ugotavlja, da je za realizacijo letošnjega rebalansiranega plana potrebna dosledna in maksimalna koordinacija na področjih nabave, prodaje in proizvodnje.

● V zvezi s poročilom o realizaciji plana izvoza UO sodi, da je potrebno izdelati do rebalansa gospodarskega plana tudi realen plan izvoza po dinamiki, upoštevaje dodaten izvoz ter primerjavo z dosedanjim realizacijo in izvoznimi zaključki za letošnje leto.

● UO smatra, da ni razlogov, da bi se spreminjali sklepi v zvezi z izgubami po tovarnah, kot jih je predvideval gospodarski plan podjetja:

— Tovarne in vse enote podjetja, ki so izplačevale preveč OD, morajo te OD doprinesiti do konca leta.

— Plan znižanja zaposlenih ne poteka tako, kot je bilo predvideno v zvezi z znižanjem proizvodnje, ter se morajo izpadi, ki bodo nastali v proizvodnji, z racionalnim trošenjem obratnih in deviznih sredstev do konca leta čimbolj zmanjšati.

● Na predlog nabavne organizacije upravni odbor imenuje posebno komisijo v naslednjem sestavu:

1. Sodin Vlado — predsednik
2. Kranjc Ludvik — iz nabavne organizacije
3. ing. Vreček Franc — iz PSO
4. ing. Sila Franc — iz uprave podjetja
5. Kraljič Tomo — iz finančnega sektorja

Naloge komisije so:

a) Na predlog nabavne organizacije, ki je spisek nujnih plačil predhodno uskladila s potrebami in zahtevami tovarn, pregleda vse spiske in jih klasificira:

— spisek plačil materialov, potrebnih za proizvodnjo artiklov, namenjenih za izvoz,

— spisek plačil materialov visoko konjunkturalnih in rentabilnih artiklov, namenjenih za domače tržišče.

— ostala plačila.

b) V kolikor komisija ugotovi, da dodeljena kvota ne zadostuje za plačila vseh nalogov v omenjenih spiskih, se mora odločiti za izločitev istih postavk, ki bodo za tovarno in podjetje najmanj škodljive.

c) Če komisija ugotovi, da se plačujejo prevelike količine materiala, ki bi šle na zaloge tovarn, lahko predlog zavrne s tem, da se ponovno razčisti med tovarno in nabavno organizacijo.

Komisija se imenuje do konca leta 1965, ker pričakujemo, da bo z novim letom boljša situacija glede deviznih sredstev, v primeru potrebe pa bo delovanje komisije podaljšano.

Zakaj zastoj v Semiču

(Nadaljevanje z 2. strani)
bližno 20 milijonov dinarjev in nekompletirane folije v vrednosti 16 milijonov dinarjev.

Poleg navedenih dejstev smo morali zaradi nerednih dobav uvoznih materialov premestiti delovno silo na posamezna druga mesta tako, da je to povzročilo večurne zastoje. Težave pa imamo tudi pri domačih dobaviteljih, ki izdelujejo posamezne podsestave, oz. domač repromaterial. Samo Obrtnemu servisu v Semiču, ki ima bruto produkt 80 milijonov smo dolžni 30 milijonov dinarjev.

Predvideni finančni rezultat se nam tako hitro spreminja zlasti še zaradi podražitve materiala. Če bomo dosegli letošnjo realizacijo 2.200 milijonov dinarjev bomo kri- li vse obveznosti in ostala bodo še minimalna sredstva za sklade. Če bo rezultat manjši bo poglavitno vprašanje kje vzeti sredstva za pokrivanje anuitet, ki dosegajo leto 126 milijonov dinarjev.

Tovarna je vse ukrenila, da bi bila kos nastali situaciji, bi meseca maja izplačujemo 90 % OD. Poleg 30 milijonov nižjih stroškov razvojnih nalog in ukinjenega izrednega vodnega prispevka v višini 20 milijonov dinarjev bomo znižali ostale stroške v znesku 20 milijonov dinarjev.

Trenutno stanje v tovarni je naslednje: proizvodnja Cos fi in lončastih kondenzatorjev miruje že 30 dni oz. letos sploh ni redno obratovala. Proizvodnja ostalih vrst kondenzatorjev je samo delna in trenutno proizvajamo zožen sortiment za naše tovarne in delno EI. Ker nam bo v nekaj dneh zmanjkalo vsega materiala se bo proizvodnja seveda v celoti ustavila.

Direktor nabavne organizacije Vlado Sodini je o problematiki tovarne kondenzatorjev v Semiču povedal naslednje:

»Stanje na žiro, računu nam v zadnjih mesecih ni dopuščalo rednega odkupa deviz-

nih kvot, ki nam jih je Jugobanka nudila. Zato smo v prvem polletju odkupili le 67 odstotkov deviznih sredstev, v mesecu juliju skupno le za vrednost 24 milijonov in v avgustu le za 169 milijonov dinarjev.

Ker nam je Splošna gospodarska banka odobrila iz naslova stalnih obratovnih sredstev od predvidene vrednosti 1 milijarde dinarjev le 400 milijonov bomo v mesecu septembru odkupili vsa devizna sredstva ob predpustitvi, da gre za plačilo materialov, ki so izredno nujni. Seveda se bodo ta sredstva razdelila predvsem za izvozne in visoke rentabilne proizvode po sporazumu med tovarnami, Nabavno organizacijo, PSO, Finančno službo ter Programskim sektorjem.

Skoraj vse tovarne so brez sortiranih materialov, ki bi jih sicer omogočali sprostiti ve zalog na razredu 5 in realizacijo postavljenih proizvodnih planov. Tovarna kondenzatorjev v Semiču pa zaradi svoje specifičnosti izstopa ob navedenih dejstvih: Tovarna je imela v preteklem letu visok delež uvoza na odprti račun tako, da so dolгови ob koncu leta znašali 317 milijonov dinarjev (računajoč 1 dolar 750 din). Zaradi nerednega plačevanja letih so dobavitelji v letošnjem letu ustavili dobavo na odprti račun.

Tovarna rabi mesečno za 65 milijonov dinarjev uvoznega materiala do konca avgusta pa ga je prejela samo za 130 milijonov dinarjev ali dvomesečno vrednost. Od razpoložljivih sredstev smo plačali 232 milijonov dinarjev za kritje dolgov iz leta 1964, zato so tudi letošnje dobave sledile v večini primerov na odprti račun. Za takojšen odkup že viziranih nalogov v vrednosti 13 milijonov dinarjev in nujnih novih plačil bi tovarna rabila 54 milijonov dinarjev.

Marjan Kralj

Iz »Elekromehanike«

Gospodarsko planski sektor oz. na kratko GPS, naj bi bil srce tovarne. Pogojnik »naj bi bil« so v Elektromehaniki zamenjali z bolj določeno obliko. Takole pravijo: »Mora biti srce tovarne!« Energijno so se lotili reorganizacije te službe, čeprav so naleteli na precejšnje težave in odpor nekaterih, ki jim take spremembe očitno niso všeč. V koliko bo ta sprememba prinesla zadovoljivo rešitev, je zaenkrat težko povedati, vendar vse kaže, da so se pred tem temeljito posvetovali. Vodstvo, samoupravni organi in družbeno politične organizacije se s to reorganizacijo strinjajo. Po novem bo »GOSPODARSKI SEKTOR« usmerjal prek planske službe proizvodnjo v montažah, zato bo v njenem delokrogu skla-

(Dalje na 8. strani)

30. čl.

Pripravnik, ki je opravil strokovni izpit, se razporedi na delovno mesto, ki ustreza njegovi izobrazbi in to z dnem, ko je potekla njegova pripravniška doba.

Pripravnik, ki strokovnega izpita ni opravil, mu preneha delo v podjetju z dnem, ko je komisija izdala pismo neoprečevalo o neuspehu opravljenem izpitu. Delavec — pripravnik, ki je bil študent podjetja, pa je dolžan povrniti štipendijo po pravilniku o štipendijah.

31. čl.

V strokah, pri katerih je že po splošnih predpisih določen strokovni izpit, ta izpit nadomesti posebni del tega izpita v smislu tega pravilnika. Trajanje pripravniške dobe in njena vsebina se

v tem primeru prilagodi splošnim predpisom.

OSEBNI DOHODKI PRIPRAVNIKOV

32. čl.

Pripravnikom, ki so končali tehniške in njim ustrezne šole II. stopnje, pripadajo v pripravniški dobi OD v začetni višini din 45.000.—. Glede na uspeh v pripravniški dobi pa se lahko povečuje OD do din 50.000.—.

Pripravnikom, ki so končali višje šole ali fakulteto I. stopnje, pripadajo v pripravniški dobi OD v začetni višini din 55.000.—. Glede na uspeh pa se lahko OD poveča do din 60.000.—.

Pripravnikom, ki so končali visoko šolo ali fakulteto II. stopnje, pripadajo v pripravniški dobi OD v začetni

višini din 60.000.—. Glede na uspeh pa se OD poveča do din 65.000.—.

33. čl.

OD se povečuje na podlagi povprečja pridobljenih ocen po posameznih oddelkih za vsako tromesečje posebej.

Za povprečno oceno nezadostno (1) — din,
za povprečno oceno zadostno (2) 300 din,
za povprečno oceno dobro (3) 600 din,
za povprečno oceno prav dobro (4) 1.100 din,
za povprečno oceno odlično (5) 1.600 din.

34. čl.

Način ocenjevanja je določen s tem pravilnikom. Če je bil pripravnik v tekočem tromesečju slabše ocenjen kot v prejšnjem, se mu pri-

dobljeno povečanje OD ne more odvzeti.

35. čl.

Za vsako povečanje OD, določeno po tem pravilniku, se mora pripravniku izdati odločba.

36. čl.

OD pripravnikov se povečuje v skladu s povprečnim povišanjem OD v podjetju, ki ga za vsako leto predvideva gospodarski plan.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

37. čl.

Za tolmačenje določil tega pravilnika je pristojen UO podjetja.

38. čl.

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan, ko je bil ob-

Sindikat o novi organizaciji...

(Nadaljevanje s 1. strani)

jetje lahko posamezno organizacijo, če ne poravnava obveznosti, izključiti in svoje sredine preko sodišča.

Iz navedenega jasno izhaja, da je organizacija v sestavi združenega podjetja samostojna pravna oseba z vsemi pravicami in dolžnostmi podjetja, ki pa ima nasproti ostalim organizacijam in združenemu podjetju jamstveno odgovornost glede obveznosti in izgub, kot da se mora gibanj v okviru gospodarskega plana združenega podjetja.

V drugi varianti »Podjetje z enim žiro računom in smostojnimi obračuni po tovarnah in organizacijah«, pa posamezne enote niso pravne osebe. Enote, ki jim je s statutom določen status enot s samostojnim obračunom imajo pravice samostojno ugotavljati obveznosti do družbe, delitev celotnega dohodka, razpolagajo s skladi, sklepajo pogodbe ter imajo žiro račun pri »interni banki«, ki je v okviru združenega podjetja.

Tudi v tem primeru morajo enote pred ugotovitvijo dohodka pokrivati izgubo drugih enot — lahko iz rezervnega sklada, če tako določa statut, proti vračilu. S pooblastili, ki so lahko predvidena v statutu je ta varianta slična v »Združenem podjetju«, vendar je povezanost nekoliko bolj čvrsta.

Nepremišljeno - premišljevanje

(Nadaljevanje s 5. strani)
ugodnosti — pri tem pa pozabili na skupnost. Vsi skupaj (tudi »ISKRA«) smo se hoteli kar najbolje pokriti s prekratko odejo, jo vlekli na fevo in na desno, navzgor in navzdol in prav ko smo mislili, da smo najlepše pokriti — se je strgala in sedaj nas zebe, kajti vleče z vseh strani!

In rešitev?

Migati bo treba, pa močno, da se bomo ogreli, da si bomo čimprej odejo zakrpali. Delati bo treba pridno in trdo ter pametno in varčno gospodariti, da si izdelamo novo in zadosti veliko odejo.

En tak člen v celotnem našem gospodarstvu je tudi »Iskra«. In takih »Isker«, takih členov je veliko. Vsak kolektiv mora pozdraviti svoj člen. In čimprej bomo pozdravili vsak svojega bolnika, toliko prej bo celotno gospodarstvo doseglo tisto stopnjo, ko bomo lahko povsem enakopravni v ceni in kvaliteti, stopili na zunanji trg, se vključili v mednarodno delitev dela, kajti le na ta način bomo lahko zagotovili nenehno rast blaginje vseh naših delovnih ljudi.

To pa je tudi cilj gospodarske reforme.

I. S.

ker enote niso pravne osebe. Osnovno vodilo, ko se bomo odločali za novo organizacijo ISKRE, mora biti ekonomska samostojnost tovarne.

Po drugi varianti nove organizacije se zagotovi gospodarska samostojnost sestavnih enot s tem, da sestavlja jo samostojne obračune in opravljajo delitve dohodka. Z enim žiro računom pa se doseže koncentracija finančnih sredstev kar je prav v tej situaciji v kateri se nahaja podjetje zelo vanjo. V tem slučaju bi se morala zagotoviti dnevna evidenca nad sredstvi po tovarah in plačani realizaciji.

Nadalje je bilo govora o medsebojnih odnosih PSO — tovarne, ZZA-tovarne itd. PSO je treba postaviti v stalno dohodkovne enote, tako kot tovarne. Tako da PSO formira svoj celotni dohodek in ga tudi deli, servisna in in montažna dejavnost pa ostaneta tako kot sedaj — dohodkovni enoti.

V ekonomskem odnosu tovarne — ZZA je treba zagotoviti pogodbene odnose za posamezne razvojne naloge (naloge, rok, kvaliteta, cena...) ZZA naj formira svoj celotni dohodek in dohodek na osnovi plačil za opravljene razvojne naloge.

Sredstva za bazični razvoj naj se združujejo na nivoju podjetja. Podkomisija za statut sedaj pripravlja detajle za obe varianti. Predvidoma bo pripravila gradivo do 30. septembra.

Iz diskusije je bilo razvidno, da se nekatere enote zato potegujejo za svoj žiro račun pri banki, ker ne zapajo interni banki in mislijo, da bodo imeli več likvidnih sredstev za obratovanje. Nekateri so tudi izrazili bojazn, da bi z organizacijo interne banke režija za podjetje dokaj narasla.

Težišče nekaterih tovarnih, da bi organizirali lastno prodajo je po mnenju prisotnih nesmiselno in kratkovidno. Z novo organizacijo preide na tovarne velika odgovornost, sedaj ko se vodi debata o novi organizaciji pa nekateri sploh ne mislijo na težave posebno, če pomislimo, da v mnogih naših tovarnah ni potrebnega strokovnega kadra, ki bo prevzel in vodil tako odgovorno delo.

Sindikalni odbor vabi vse člane delovne skupnosti ISKRA, da iskreno sodelujejo v debatah o novi organizaciji ISKRE in tako pomagajo, da bomo izbrali tako organizacijsko obliko, ki bo posameznim enotam zagotovila ekonomsko samostojnost, podjetju »ISKRA« pa hiter gospodarski napredek.

Sklep, da se mora nova organizacija podjetja strokovno podrobno preštudirati z vseh vidikov, dati dovolj časa kolektivu za dajanje pripomb na osnutek, je več kot umesten. Le tako se bo

mo izognili pripombam in kritiki na bodočo organizacijo.

J. S.

Iz »Elektromehanike«

(Nadaljevanje s 7. strani)

diše lastnih in kupljenih delov.

Funkcija nabavne službe je že znana. Služba bo razdeljena v 4 skupine, vsaka pa ima svoja skladišča in odgovarja za stalni normativ zalog.

Prodajo drugim tovarnam podjetja, storitve in odpremo izdelkov bo posredovala prodajna služba.

V enem sektorju bodo torej zbrane službe, ki bodo s skupinami tesno povezane z dogajanjem v tovarni, zato pa bodo lahko hitro ukrepale, če bo to potrebno. Dejstvo je, da bo gospodarski sektor postal glavno gibalno dogajanja, vsako nevstno delo pa bi pomenilo trzljaje v proizvodnji, prav tako pa bi plodno delo lahko doprineslo tovarni izreden vzpon, ki bi k sanaciji tovarne dokaj pripomogel.

Po mnenju šefa proizvodnega sektorja, bo septembra, po vseh pokazateljih soječ, prvi mesec, ko bo tovarna dosegla plansko obveznost. S tem bi osebnih dohodki nekoliko porasli, kar je vsekakor že skrajni čas. Kazno je da bo treba misliti tudi na to, da se artikli ne dokončujejo šele ob koncu meseca, ker PSO ne more sprejeti vsega šele zadnje dneve v mesecu.

ABC

Notranja finančno-ekonomska reforma

(Nadaljevanje s 4. strani)
potrebno upoštevati splošen porast cen na domačem in delno tudi na tujem tržišču, porast gradbenih storitev in povišano carinsko stopnjo za uvozno opremo. Ponoven izračun potrebnih sredstev za dokončanje celotne rekonstrukcije izkazuje celo 3,236 milijonov dinarjev več sredstev od prvotno planiranih. Nastali položaj je narekoval podjetju, da je treba tovarnam oz. obratom, ki smo jih zaradi prioritete že pričeli rekonstruirati, dodeliti večja finančna sredstva na račun drugih obratov, katerih gradnja je zastala oz. smo zaradi spremenjenega gospodarskega položaja opustili misel na rekonstrukcijo. Na ta način naj bi se investicijska sredstva pregrupirala v mejah odobrenih sredstev.

V skladu s predlogom je komisija ponovno analizirala celotne predvidene investicijske stroške in jih v rebalansu znižala na prvotno odobreno vrednost dinarskih sredstev, to je za 3,236,8 milijonov dinarjev ali 16,9%.

Po sklepu UO podjetja so vključili v rebalans tudi nabavo uvozne opreme za me-

hanografijo, ki je podjetju nujno potrebna. Oprema je bila v večjem obsegu predvidena že v prvotnem načrtu, ki pa ni bil odobren. V zadnjih letih se je namreč izkazalo, da tako velikega podjetja ni mogoče obvladati brez ustreznih sodobnih mehanografskih strojev, zato je bil popolnoma v redu sklep UO podjetja, da nabavimo iz sredstev neizkoriščenega dela komercialnih kreditov manjšo garnituro mehanografske opreme, potrebna plačila pa je treba zagotoviti z rebalansom v okviru odobrenih dinarskih sredstev.

S predlaganim in že potrjenim rebalansom so predvideni za končno izgradnjo le tisti obrati oz. tovarne, ki imajo največ možnosti čimugodnejše prodaje izdelkov v izvoz in to so: ATN, Feriti, Magneti in Polprevodniki. Za zdaj smo opustili gradnjo naslednjih objektov: Tovarne elektrolitskih kondenzatorjev — Mokronog, Obrat za tiskana vezja in tehnični tisk v Ljubljani, Tovarno strojnih delov in generalni remont v Ljubljani, Orodjarno in Ljubljani in objekt servisnih delavnic prav tako v Ljubljani.

Seveda so temu ustrezno zreducirali pripadajočo opremo, preostali del pa bodo utegnjeni locirali v drugih objektih.

Investicijska vlaganja po rebalansu, s katerim se vse prekoračitve kompenzirajo z redukcijami:

Gradnje	4.215.700 din
domača oprema	3.516.600 din
uvozna oprema	3.391.500 din
ostalo	465.700 din
varščina	570.000 din
skupaj dinarska sredstva	12.159.500 din
komercialni krediti	3.477.600 din
vsega skupaj	15.631.100 din

Navedeni ukrepi predpostavljajo, da bo treba zagotoviti letos vsaj tolikšna likvidna investicijska sredstva, da se bodo zavarovali osnovni ekonomski pogoji podjetja. Za to potrebuje podjetje v okviru letošnje tranše še 2,800 milijonov sredstev ob upoštevanju, da je ta vrednost za 607 milijonov dinarjev nižja od prvotno predvidene.

(Nadaljevanje in zaključek v prihodnji številki)

OBVESTILO

Prešernovo gledališče Kranj razpisuje abonma za sezono 1965/66 in to:

red »PREMIERSKI« (predvidoma ob torkih)

red »ČETRTEK«

red »DIJASKI« 1. in 2.

Prešernovo gledališče Kranj bo z Mestnim gledališčem ljubljanskim uprizorilo 8 premier, od tega 6 Mestno gledališče ljubljansko in 2 premieri Prešernovo gledališče Kranj, iz svojih okvirnih repertoarjev.

Vpisovanje bo od 20. do 28. septembra 1965 od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure v pisarni gledališča, Titov trg 6 (levi vhod).

Vsem sindikalnim podružnicam so razposlane priglasnice za abonmajski vpis z okvirnim repertoarjem in cenami.

Cene: (abonenti imajo na te cene 7,5 % popust!)

Parter: Sedeži od 1. do 10. vrste din 300, od 11. do 15. din 250, 16. vrsta din 100. Balkon: 1. in 2. vrsta din 200, tretja in četrta pa din 100. Najvišje cene znašajo za 8 predstav din 2.400, najnižje pa 800, s 7,5 % popustom, pa so cene še nižje. Abonma je plačljiv v štirih obrokih, od tega prvi ob vpisu abonmaja.

Repertoar bo združeval popularno in umetniško kvaliteto.

Okvirni program Prešernovega gledališča: Jurčič: Govekar: Deseti brat, Husson: Nismo vsi angeli, Linhart: Zupanova Mica, Krasna: Nedelja v New Yorku (lahkotna komedija o ljubezni).

Mestno gledališče ljubljansko: Mikeln: Četrta četrt (satirični kabaret), Frisch: Don Juan ali Ljubezen do geometrije (komedija), Anouilh: Ardela ali Marjetica (satirična komedija), Schisgal: L'bez'n (moderna ameriška komedija), Schaefer: Zasebno uho in Javno ne veš (komedija), Fry: Opazovanje Venere (komedija), Williams: Obdobje prilaganja (komedija), Dürrenmatt: Meteor, Hochwälder: Obiralec malin (komedija), Wittlinger: Corine in morsk volk (sodobna komedija), Hochuth: Namestnik božji (znamenito odrsko delo), Hofman in Cocteau: Tri zgodbe o ljubezni (tri monodrame).

Mestno gledališče ljubljansko in Prešernovo gledališče Kranj se trudita, da bi navezali trajne, tvorne in tesne stike z delovnimi kolektivi, predvsem z neposrednimi proizvajalci. Mislimo, da ni potrebno ponavljati stare resnice, da gledališka umetnost sodi med tista umetniška sredstva, ki najaktivneje oblikujejo duhovno podobo človeka. Vljudno vas vabimo v našo hišo in se, prepričani, da se boste vabilu odzvali, veselimo vašega obiska.

Delovna skupnost Mestnega gledališča ljubljanskega in Prešernovega gledališča Kranj